

ZAPISI / 1. vnos:

“ZAKLOP / nasilna nuja za utelešeno prisotnost upanja
JAŠA”

UMETNIKOVI ZAPISI IN RAZMISLEKI

SREDSTVO

Skupina performerjev in sodelavcev je pod avtorjevo taktirko v obdobju 29 tednov, 6 dni na teden, razvijala natančno in pomenljivo manifestacijo umetniške volje in upora in jo umestila v umetniško delo. Pomemben prehod od utelešenja do umeščanja se je pojavil kot disciplinirano brisanje strukturne površine, vneto predano stalnemu izvajanju, z jasno prisotnostjo in močno sporočilnostjo.

ZAKLOP kot sistem je od vsega začetka utelešal idejo minevanja časa in prepoznavanje njegovega pričakovanega konca. S tem so natančno izvajana (nesmiselna) dejanja kot koristno sredstvo pridobila pomen in moč. Izpostaviti moramo tudi dejstvo, da namen projekta nikoli ni bilo razkrivanje procesa, temveč uporaba procesa kot glavno gonilo projekta. *ZAKLOP* je predstavljal močan izraz dobro načrtovane zasnove in izpeljave, ki sta splekli živo celoto oziroma ‘Skupnost’.

OD UTELEŠENJA DO UMEŠČANJA

Vse izhaja iz obvladovanja ‘bistva’; umeščanje miselnega procesa v samostojno umetniško delo. To je možno le, če proces objektu, ki ti več ne pripada, omogoča ohranitev njegove samostojnosti. Lahko si srečen, da si bil medij in hkrati izvajalec – neskončna igra, ki pomeni dajati in sprejemati, pridobiti in izgubiti, raniti in ljubiti v trenutku, ko pokličem; zdi se kot hoja po prstih na robu evforičnega občutka lepote, ali bolj splošno, gre za ustvarjalni proces.

V duhu projekta sta razrez sestavljala dva ključna dela: izginjanje izvorne strukture ter zasnova in razdrobljenost posameznih umetniških del, ki sedaj obstajajo kot samostojni pričevalci nujnega dogajanja; ustvarjanje in upor. Zasnova projekta je temeljila na razvijanju posameznih umetniških del, ki so nekoč tvorili celoto. Natančneje, lahko smo se osredotočali na posamezni element in tako dojel fraktalno zasnovo dela (od detajla do celote in obratno). Postavitev *ZAPISI / 1. vnos* izpostavlja natančen potek tega ustvarjalnega procesa in ponuja razumevanje njegove celote in krhkosti. Gre za obsesivno ali (bolje) navdihnjeno vizijo posredovanja in razumevanja posameznih del (kot zaprtih mikrookolij / dokumentov bivanja) ter obenem za izpraševanje vzdrževanja edinstvenosti in s tem intuitivne potrebe po povezovanju del v celostni živ organizem.

Sorazmerje, odnos med velikostjo in medijem, je vedno igralo ključno vlogo pri mojem delu, kjer izpostavljam nasprotja ali podobnosti, in tudi v pričujoči postavitvi predstavlja pomemben vidik, saj gre za resničnost in zaznavanje, kako posamezna dela zasedajo in določajo prostor. Vmesni prostori, praznine, zrak so zelo pomembni za občinstvo, ki jih lahko izkoristi za svojo izkušnjo, umetniku pa omogočajo ustvarjanje pravega ritma sobivanja posameznih del. In kot nakazuje podnaslov 'nasilna nuja za utelešeno prisotnost upanja', je ta lahko glasen ali nežen, predvsem pa je – potreben.

Pri postavitvi *ZAPISI / 1. vnos* gre za natančnost, eleganco in točnost, ki služijo neizbežnemu dotiku in omogočajo obstoj prisotnega gradiva. To je lepota, odgovornost do ustvarjanja in potreba po njem. Vprašanje, kaj moramo storiti ob vsakem naslednjem koraku, kdo moramo postati, zveni tako, kot če bi vsako jutro stali pred belim platnom in doživeli popolni trenutek vsega in ničesar, kot en sam utrip srca.

*"Ali imajo ta tla spomin? Nam lahko posredujejo, kar so mislili tisti, ki so po njih hodili pred menoj?
Bodo ta ista tla posredovala drugim, kar sedaj počnemo tukaj?"*

iz knjige: *ZAKLOP / nasilna nuja za utelešeno prisotnost upanja*
avtorjev JAŠE & Etana Nechina